

vocaatoare de sensuri scenice. Integralitatea textului dramatic nu presupune, obligatoriu, canonizarea sa, ca în roman sau poezie — care suferă, la rîndul lor, adesea, procesul variantelor publicate — atunci cînd autorul prevede, ca destinație finală a textului, spectacolul. Nu vreau să spun, cu această afirmație, că valoarea autorului este dependentă de valoarea spectacolului. Litera scrisă conține posibilități multiple de valorizare, pe care un singur spectacol nu le poate oferi; de aici, diversitatea viziunilor reglorale pe seama aceluiași text.

Specificitatea textului dramatic poate fi definită, cum am văzut, atît din punctul de vedere al literarului cît și din cel al teatralului; dar o discuție completă asupra edificării sale trebuie să cuprindă neapărat limbajul, personajul, timpul și spațiul, viziunea autorului.

¹ O excelentă, chiar dacă didactică, analiză a sistemelor de semnale propuse de dramaturg, în J. L. Styan — *The Dramatic Experience*, Cambridge University Press, 1971, pp. 4—12.

² Edward Gordon Craig — *On the Art of the Theatre*, London, Heinemann, 1980, pp. 120—121; p. 60.

³ Cf. lămuritoare analiză semiotică a Annei Ubersfeld în vol. *Lire le théâtre*, Paris, Editions Sociales, 1978, pp. 247—254.

⁴ Jovan Hristić — *Formele literaturii moderne*, Univers, 1973, pp. 76—77.

⁵ Simone de Beauvoir — *Roman et théâtre* (*Opéra*, nr. 24, 24 X 1945), în Claude Francis, Fernande Goutier, *Les écrits de Simone de Beauvoir*, Gallimard, 1979, pp. 330—331.

„Rampa”, acum 50 de ani, iulie 1935

În plină caniculă, Bucureștii au cinci grădini de teatru: Cărbușul lui Tânase, Izbînda, pe Calea Văcărești, unde joacă trupa de operete a lui V. Maximilian, scena lui Sică Alexandrescu, de pe Calea Văcărești, Marconi, botezată ad-hoc Teatrul Vesel. Teatrul Nou, tot în Văcărești, unde Sidy Thal reprezintă operete, și grădina din Schitu Măgureanu a Teatrului Ligii Culturale. Unde sînt vremurile cînd în grădina de teatru erau și grătare cu mititel, iar Nottara rostea tiradele shakespeareene pe butoaie de bere? ● E atît de cald, încît Socie-

tatea autorilor dramatici români nu-și poate ține adunarea generală. Sau motivul ține de altă... temperatură? ● Năzdrăvanul G. B. Shaw vrea să facă... film. Pînă ieri, avea repulsie pentru arta pe celuloid, astăzi cinematograful este „arta secolului XX“! Așa sînt oame-nii celebri! ● După desfacerea trupei de la Teatrul Ventura, George Vraca revine la Național. Va juca marele repertoriu și-și va aminti... marele salariu de la „Ventura“! ● La Moscova, se pregătește centenarul morții lui Pușkin. Iată teatrele care vor ridica omagial cortina. Teatrul de artă, Malii, Meyerhold, Vahtangov, Nemirovici-Dancenko. Un regal artistic pentru istoria teatrului. ● Mihai Popescu absolvă seminarul Reinhardt de la Viena. Unul dintre cei mai culti actori români se pregătește pentru o strălucitoare carieră. Se afirmase deplin în anii trecuți pe scena Teatrului Ventura. ● Să nu

uităm că „Drumul către bogăție trece prin colec-tura Gh. Stănoiu“. Unde ești, nene Iancule? ● Se oferă sume fabuloase pentru vioara pe care a cîntat Johann Strauss valsul *Dunărea albastră*. Dar familia, pioasă, „o mai ține“. ● „Rampa“ traduce ingenuu titlul shakespearean *Măsură pentru măsură* prin neaoșa zicere *Dinte pentru dinte*! Aferim, bre!... ● Liviu Rebreanu mărturisește: „A fi un psiholog cu tendințe scriitoricești — condiție indispensabilă pentru un scriitor — înseamnă a avea posibilitatea de în-suflețire a acțiunilor din roman. Sau mai precis, a face o legătură între mo-ment și personaj“. ● Romulus Vuia, Constantin Brătloiu, H. Brauner duc la Festivalul internațional al dansurilor populare, de la Londra, călușarii din Argeș. 7000 de spectatori ovaționează milenarul joc, iar scrobitele gazete se întrec să laude „țăranul de la Dunăre“. Mai avem multe de arătat lumii...

I. N.